

## VII. Milosrdenství a odpuštění



V obecném povědomí, podle všeobecného smýšlení, se chápe milosrdenství jako jakýsi církevní druh amnestie. Amnestie znamená (z řeckého *amnésia*, zapomenutí) rozhodnutí o hromadném, a to úplném nebo částečném prominutí trestu, a současně o zahlazení odsouzení pro trestný čin. Neruší tedy rozsudek ani občanskoprávní odpovědnost odsouzeného (například povinnost nahradit škodu), ale pouze trest. Historicky amnestie byla výsadní právo panovníka, který ji uděloval obvykle při nástupu na trůn. Často se týkala odpuštění dluhů (viz wikipedie).

Milosrdenství na rozdíl od amnestie vyžaduje účast toho, komu se milosrdenství prokazuje. Jedná se o logiku vyznání hříchu, lítosti a předsevzetí konat dobře, čímž se dostává odpuštění. Milosrdenství bez dispozice lítosti nemůže být uskutečněno, nemůže dojít k odpuštění. Zatímco amnestovaný člověk (dlužník, vrah, podvodník atd.) může zůstat dál zatvrzelý ve zlobě, dál může chtít třeba krást atd., nicméně nikdo nezpochybnuje platnost a účinnost amnestie. U milosrdenství tomu tak není, zde je nezbytné obrácení, tzn. změna smýšlení a konání. V tomto smyslu chápeme celé Ježíšovo dílo, jeho hlásání, užívání podobenství, aby se nestalo, že by: „*hleděli, ale neviděli, poslouchali, ale nechápali, aby se snad neobrátili a nebylo jim odpuštěno.*“ (Mk 4.12). Tedy podmínkou odpuštění – prokázání milosrdenství - je obrácení. Proto v Písmě svatém také máme zapsána poměrně přísná Ježíšova slova: „*Amen, pravím vám, že všechno bude lidem odpuštěno, hříchy i všechna možná rouhání. Kdo by se však rouhal proti Duchu svatému, nemá odpuštění na věky, ale je vinen věčným hříchem.*“ (Mk 3, 28-29). Ježíš těmito jasnými slovy nechtěl umenšit nebo relativizovat to, co čteme tolikrát v Bibli, že „*Jeho Milosrdenství, je věčné*“ (Ž 136), a že máme být jako Nebeský Otec, otec Ježíšův a náš, který je milosrdný. „*Buďte milosrdní, jako váš nebeský otec.*“ Bůh je nekonečně milosrdný, ale přesto nemůže prokázat milosrdenství tomu, kdo se rouhá proti Duchu svatému! Proč nebude a nemůže být odpuštěn hřích proti Duchu svatému? Protože se jedná o hřích toho, kdo odmítá odpuštění, je to hřích toho, kdo odmítá litovat, je to hřích toho, kdo se nechce změnit. Zde se jedná o hřích, který není ulehčen slabostí a křehkostí člověka, je to hřích kategorického, vědomého a svobodného „NE“ Bohu. Hřích proti Duchu svatému není pouze nějaký hříšný skutek, ale neustálý stav rebelie, jedná se o zaviněnou slepotu, je to odvrhnutí nabídky spásy. Opravdu, jak se modlíme v základní modlitbě, kterou naučil sám Ježíš své učedníky, odpusť nám, „*jako i my odpouštíme našim viníkům*“ (Mt 6,12). Evidentně Ježíšovo tvrzení o „neodpustitelném“ hříchu nepopírá

poselství o nelimitovaném milosrdenství, ale odhaluje druhou stranu zlaté mince slitování a ukazuje na následek jednání člověka, který se uzavírá před pozvánkou obrácení se, a který zatvrzele bojuje proti Kristu, proti Duchu svatému, jenž pracuje v srdci člověka dobrými podněty k obrácení. Jubilejní rok Milosrdenství je velkou pozvánkou k obrácení, abychom odpouštěli, a bylo nám odpuštěno (srov. Lk 6,37). Bez lítosti, odpuštění, nápravy, není žádné slavení milosrdenství. Milosrdenství je navázání nebo znovuvybudování vztahu s Bohem a s bližním. Nejedná se o pouhou amnestii, která může být, i když není obrácení srdce a změna života. Abychom toto pochopili, tak musíme vidět hřích nejenom jako škodu osobní, nejenom jako narušení řádu světa a společnosti, ale jako přímou urážku Boha. „Lituji svých hříchů proto, že jsem Tebe, svého nejlaskavějšího Otce, urazil“, modlíme se v modlitbě. Když člověk opravdu lituje, jako marnotratný syn v podobenství (Lk 15,11 a násl.), nejenom se navrátí, ale jeho poměr k otci se ještě víc prohloubí, stane se novým motivem lásky k Bohu. Tak to také Ježíš řekl sestře sv. Faustýně: „Neboj se, moje dítě, svého Spasitele. Není bídy, která by se mohla rovnat mému milosrdenství, ani bída mé milosrdenství nemůže vyčerpat, neboť ve chvíli, kdy se dává, se zvětšuje. Tak ode mne, dítě, neutíkej, přístup k rozhovoru se mnou, abych ti mohl povědět slova odpuštění a zahrnout tě svými milostmi. Věz, že když přistupuješ ke svaté zpovědi, vždy na tvou duši plyne krev a voda, která vytryskla z mého srdce a uzdravuje a osvobozuje tě. Čím víc mi důvěřuješ, tím víc dostaneš, neboť já sám se o tebe starám.“

Nebeský Otec miluje všechny a chce zachránit všechny - odtud čerpejme tajemství Božího milosrdenství a vyvolení! Posláním nás všech věřících je zvěstovat podivuhodné skutky Páně, mezi nimiž je na prvním místě velikonoční tajemství Krista, skrze něž jsme přešli z temnot hříchu a smrti do jasu Jeho nového a věčného života (srov. 1 *Petr* 2,10).

Katecheze o Božím milosrdenství jsou k nalezení na: <http://spolotcepia.signaly.cz/katecheze.php>